

Sv. Jakob v Slov. goricah. Zapustila nas je preblaga mamica Notburga Javšnik, bivša posestnica na Zgornjem Hlapju. Pogreb se je vršil dne 12. septembra pod vodstvom domačega g. župnika Erhata. Domači pevski zbor ji je zapel pri hiši žalosti, pri cerkvi in na pokopališču v srce segajoče žalostinke. Cerkevni ključar Rošker Anton se je v kratkih ter ganljivih besedah poslovil ob odprtem grobu od dobre mu sosedu. Vzorno mater bodo pogrešali reveži, posebno pa njena najmlajša hči, v katere hiši je bila mati prava luč. Dragi mamici bodi ohranjen trajen spomin!

Stofaci pri Ptuju. Lepa slavnost se je vršila preteklo nedeljo v Stojncih pri Ptuju. Blagoslovili so novo motorno brizgalko, ki jo je nabavila domača prostovoljna gasilska četa. Na svečanosti so bile vse gasilske čete iz bližnje okolice ter velika množica ljudi. Kumstvo sta prevzela zakonca Franc in Marjeta Zagoršek, posestnika v Prvencih. Cerkevne obrede je opravil vlč. g. župnik Groblar iz Sv. Marka, ki je imel pri tej priliki lep in globoko zasnovan govor, v katerem je naglašal človekoljubno in požrtvovalno delo gasilcev. Pa blagoslovitvi nove moderne brizgalkne se je vršil v prostorih gostilne g. Turka slavnostni banket, za tem pa prosta zabava.

Lahonci pri Ivanjkoveh. Sredi novic, ki se vrstijo dan za dnem, se je vredno spomniti na umrlo Marijo Skuhala, ki je umrla stara komaj 20 let. Bila je vestna in pridna služkinja pri gospodarju Stanku Kosi. Neizprosna jetika, s katero se je borila tri leta, ji ni prihanesla kljub temu, da je iskala zdravja v bolnišnici v Mariboru in v Ptuju. Pokopana je bila na pokopališču pri Sv. Tomažu, daleč od svojega očeta, ki je predlanskim podlegel istotako jetiki in je pokopan pri Sv. Križu na Murskem polju.

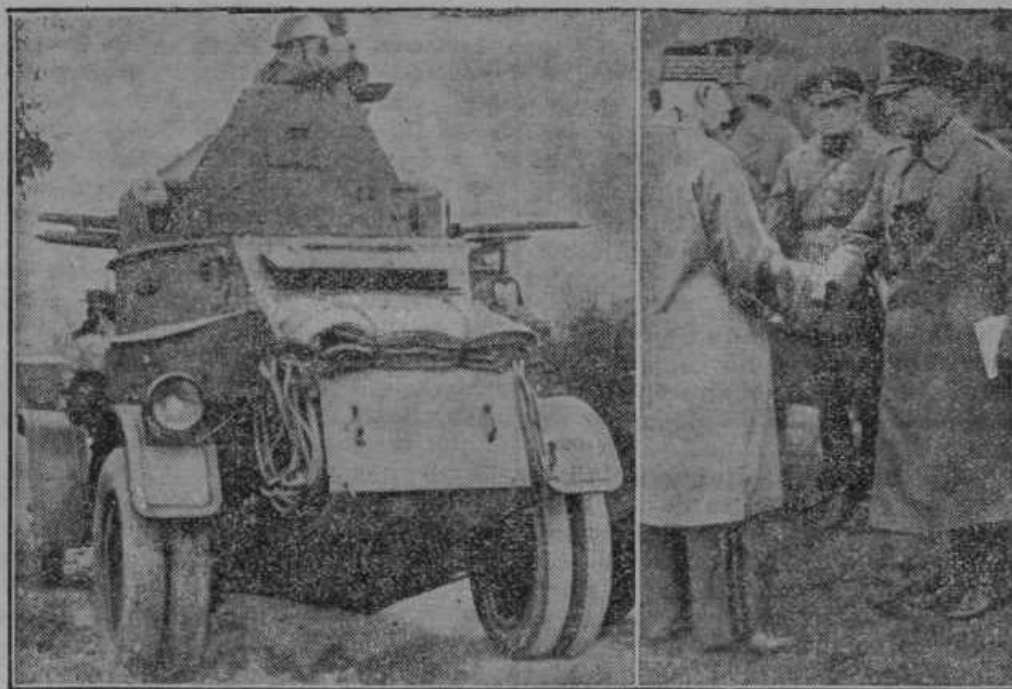
Verzej. V nedeljo dne 30. t. m. bo naš farni patron sv. Mihael obhajal »svoje godovno«! In sicer v novi, lepi obleki. Glavni oltar namreč je bil do birme prav okusno popravljen in obnovljen po navodilu g. dr. Fr. Steleta. Delo pa

je izvršil v splošno veliko zadovoljnost g. Fr. Zamuda, pozlatar od Sv. Križa. Pa ne le samo oltar, tudi cerkvena slikarija in cerkvena oprema je prav posrečeno prenovljena, tako da je sedaj naša župnijska cerkev kakor lepa rožica v šopku naših cerkev! To delo pa sta z veliko ljubeznijo vršila domačina g. Fr. Cmreka, občinski predstojnik, in g. Jože Janežič. Omogočili so to delo farani in okoličani, ki so iz ljubezni do Boga globoko zajemali, kadar so prišli po zbirco tistih za cerkev! Darovalcem in mojstrom bodi Bog obilen plačnik, sv. Mihael pa vodnik k Bogu! Letošnje žegnanje v obnovljeni cerkvi naj bo zato Bogu v veliko čast, našim dušam pa v veliko korist. Prvo sv. opravilo bo ta dan opravil novomašnik iz Dokležovja g. Alojzij Kovačič, ki je bil te dni posvečen v mašnika. Pozno sv. opravilo pa g. dekan Josip Weigl. Molimo za dobrotnike naše cerkve, in da popravimo še stranske oltarje in prižnico!

Gornja Ponikva. Vsled razpusta Prosvetnega društva že dolgo ni bilo mogoče prirediti

nobene predstave, katere dobiček bi se lahko porabil za nabavo knjig za župnijsko knjižnico. Zato bo gostovalo na Gornji Ponikvi Brajno in kmetijsko društvo »Sloga« iz Sv. Petra v Savinjski dolini in bo vprizorilo dne 30. septembra popoldne ob treh igro »Prisegam«. — Hmeljska kupčija je bila tukaj dokaj dobra za letos. Velika večina hmeljarjev je imela lepo blago, zato so ga lahko in hitro prodali po 35 do 40 Din 1 kg. Nekateri so imeli slabše blago in so ga prodali po nižjih cenah, ali pa še čakajo z njim. Okolica Gornja Ponikva ima veliko sadja. Druge okolice ga imajo pa malo in prav malo. Zato kupujejo za hmeljski denar jabolka za jabolčnik.

Sladka gora pri Smarju. V petek dne 14. t. m. je naš srčno dobri g. župnik Ivan Ivanc še maševal v domači cerkvi. Kmalu ga je prijelo, vendar je prepozno iskal pomoči v bolnišnici v Celju. Komaj je prišel v bolnišnico, je že izdihnil svoje blago dušo. Prvotno je bilo v načrtu, da bo pogreb v Šmarju, ker pa je bila želja vseh faranov, naj njihov duhovni pa-

Iz letošnjih manevrov francoske armade. Levo težki francoski tank in desno: francoski maršal Pétain pozdravlja na manevrih generale tujih držav.

sta ležala na tleh dva revolverja, ostanki tašk za patrone, indijanska sulica, lok in puščice.

Priprosto orožje si je napravil sam neznanec, ko mu je pošlo strelivo. Odkrili smo še pločevinasto škatlo, ležala je poleg okostnjaka, v njej je bila posušena kačja koža in nato napisano nekaj z ogljenčkom v portugalskem jeziku. Črke so bile že precej nečitljive, a vendar se je dalo z dostavkom prečitati to-le:

»Ravnokar me je pičila ena najbolj strupenih kač. Dobro vem, da bom živel samo še nekaj minut. Ako me bo kdo odkril v tej samotni, naj zna, da sem morilec ministra (ime nečitljivo). Za zločin sem se bridko pokoril in umiram popolnoma sam v divjini. Da sorodniki tudi pri moji smrti ne bodo imeli radi mene kakih sitnosti, zamolčim tudi svoje ime.« Datum nečitljivo. Podpis se je glasil: »Nesrečen študent.«

Udomačena opica nam je mirno dovolila, da smo brskali po žalostni zapuščini. Ko smo hoteli sneti s stene spalno mrežo, da bi zagrebli kosti nesrečnega neznanca, je začela cviliti na ves glas in je skušala ugrizniti, če se je kateri dotaknil mreže. Šele tedaj, ko smo pustili mrežo na prvotnem mestu, se odstranili iz sobe in zaprli za seboj vrata, se je pomirila opica. Oddaljšoč se od kočure, smo čuli zadovoljno opičje cmanjanje, ki je značilo radostno oznanilo, da bode

stražila še naprej gole kosti in s tem rajnega gospodarja...«

Po izpovedi nekaterih gonjačev smo se bližali počasi naselbinam iskalcev dijamantov ob še dokaj neraziskani reki Rio das Garcas. Naše potovanje se je zavleklo in smo bili na potu skoro tri tedne. Presneto slaba bi nam bila predla, da niso bile naše zaloge dovoljne in če bi nas bile ovirale hujše plohe. Celi čas nas je spremljalo žgeče braziljansko solnce, mučili so nas nesrečni moskiti, vozili smo se proti večji naselbini, kjer nas je čakal daljši odmor, da si opomoreta človek in žival za pot skozi pragozd, skozi katerega smo morali, če smo hoteli do bajnih zlatih najdišč.

Naša karavana se je ustavila na prvi dijamantni naselbini, ki je trgovsko središče obširne okolice in nosi ime »Café«. Beleženo ime se je oprijelo skupine koč po reki, ob kateri leži in je voda rjavkaste barve kakor kava.

Bajte so v Café po braziljanskem stepnem načinu iz kolov, šibja, ometane z ilovico in pokrite s palmovimi listi. Celo kino in bivališče zdravnika smo izsledili v tej naselbini.

Naša karavana se ni zmenila za umazane kočure. Zapeljali smo vozove na obširen travnik ob reki, kjer je bilo bolj vlažno in za konje ter

so jo morali pokopati. Grob so izkopali v vrtnu znanega francoskega grada Louver. Grobišče bi bilo dovolj dostojno za egiptovskega kralja, če bi počival sam na omenjenem mestu, kar pa se ni zgodilo. Francoze, kateri so bili pobiti med revolucijo l. 1830, so pokopali poleg faraona. Ko so pozneje izkopali kosti revolucionarnih junakov, da so jih prenesli na posebno odličen prostor, niso mogli ločiti faraonovih kosti od okostij revolucionarjev. Na ta način je prišlo do tega, da počivajo zadnji ostanki staroegiptovskega vladarja skupno z žrtvami revolucije v — častnem grobu.

najde svoj poslednji dom tam, kjer je 15 let delal za svoje ovčice, so zemske ostanke pokojnega pripeljali sem, kjer je dne 18. sept. nastopil svojo zadnjo pot. Kako je bil naš g. župnik priljubljen med svojimi farani, je pričal njegov veličastni pogreb, katerega, lahko rečemo, se je udeležila vsa župnija. V cerkvi se je v lepih besedah poslovil od pokojnika g. župnik Kolenc iz Št. Vida, ki je opisal rajnega kot vzglednega, vedno za vse dobro vnetega dušnega pastirja. Pogreba se je udeležila tudi številna duhovščina iz domače in sosednih dekanij. Pogrebne obrede je opravil g. dekan Lom iz Šmarja. Pokojnika so nosili gasilci, ki so se tudi v večjem številu udeležili pogreba; v sprevedu je šla Marijina družba z zastavo, šolski otroci s Sladke gore in Lemberga pod vodstvom svojega učiteljstva. Pred župniščem in ob grobu so mu zapeli v slovo domači pevci, v kratkih besedah se je pa od rajnega poslovil g. dekan Lom. Sedaj počiva med svojimi ovčicami, katere je vedno ljubil in zanje vse storil. Naj mu Bog obilo poplača vse, kar je dobrega storil v svojem življenju!

Iz zagrebske torbe. Zmiraj katero uganemo. Pa smo jo tudi v nedeljo. Takole smo pomislili, da je Zagrebško goro Bog za vse ustvaril. Zakaj se ne bi spustili nanjo tudi mi! Pa smo jo vrezali. Cela vojska nas je bila. Mahniti smo jo čez Cmrok na Šestine, v krasno nedeljsko jutro, ki ga je Bog dal kar gotovo prav nam. Pa kaj bi naprej na dolgo in široko raztezal zgodbo tega našega izleta. Stopili smo na Medvedgrad k sv. Jakobu, kjer smo imeli sv. mašo in po naše lepo zapeli, v kapelici na Slemenu bi nemara delali napotje! Potem pa še pičlo uro lahke hoje na Piramido, kjer je Hrvaško planinsko društvo ta dan imelo svojo lepo svečanost: blagoslovitev temeljnega kamna Tomislavovega doma v proslavo 60letnice svojega obstoja. Ljudi je bilo gori, da je bila živa cela Medvednica. Pa ne mislite, da so prišli vsi peš. Bo vam hodila razvajena gospoda peš, kamor se lahko z avtom pelje! Tudi bi ne mogel kdo celo popoldne plesati, če bi vsi peš prišli gori celo pot, ki je za srednjega pešca za tri ure dosti dolga! Naše večernice so bile v kapelici v Slemenu, potem smo jo pa krenili nazaj v dolino, tudi po božji besedi: s petjem in vriskanjem, da so menili drugi: »Tem Krajncem jih kar nikoli ne zmanj-

ka!» In nam jih res ni zmanjkalo vse do doma, pa smo se še po potu marsikje ustavili, da bi tako bolj do tal posegli v zakladnico naše narodne pesmi, a nam še niso pošle. Takole si pomagamo, da nam je za Svetim Rokom manj dolg čas! — Vsi seveda nismo bili na Slemenu. Kako pa! V Zagrebu smo tudi športniki! Da se ne bi pozanimali, kaj bodo napravili naši, smo pustili doma nekaj »kibicev«, da so dajali poguma tistim, ki gotovo niso mogli upati posebnih simpatij v tujem mestu. Tudi ti so dobro odrezali. Klub Primorje se je dobro obnesel in dobil priznanje tudi od hrvaške javnosti. Pa pravimo mi, da je tudi navdušenje naših, s katerim so jih spodbujali, bilo nekaj vredno! — Še en dogodek, nekoliko zanimiv za slovensko javnost, se je odigral v Kostajnici, kjer je bila v nedeljo odkrita spominska plošča Martinu Trstenjaku, ki je tam deloval kot učitelj. Slovenecem je poznan kot pisatelj, med Hrvati si je pridobil slavo odličnega »udripopovca«. Na

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 22. septembra so pripeljali 40 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 9—10 Din, slanina 12—13. Kmetje so pripeljali 4 voze sena po 38—40, 2 otave po 30 in 1 lucerne 45, 18 voz krompirja po 0.50—0.75, 37 vreč čebule 1—1.50, česen 4—5, 13 voz zelja 0.50—1, kisle zelje 3, repa 2, kumarce 0.25, hren 4—5, luščeni grah 7—8, jabolke 2—4, hruške 3—4, slive 4, breskve 3—6, grozdje 4—7, celi oreh 8, luščeni 28—32, kostanj 1.25—2, pečen 6—8. Na trgu je bilo 8 vreč pšenice 1.25, 6 rži 1, 12 ječmena 1.25, 14 koruze 1.25, 10 ovsa 9.75, 8 prosa 1.50, 5 ajde 1, 13 fižola 1.50—2. Smetana 8—10, mleko 1.50—1.75, surovo maslo 20—24, čajno maslo 28—32. Prinesli so 65-kokoši 20—30, 982 piščancev 18—55, 12 gosi 30—35, 30 puranov 30—40, 58 rac 10—20, 43 domačih zajcev 5—30.

Mariborski svinjski sejem 21. sept. 1934. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 321 svinj

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehuru, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kislina in napadih protina, uravnava leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može je zdravniške prakse so se prepričali, da se »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salnično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

njegovi slovesnosti so ga poveljevali kot genijalnega borca za svobodo, a ta njegova genijalnost je imela svoje prave korenine v tem, kar je prišel do osebnega spora z župnikom v Kostajnici in je po tem nasprotstvu postal »nečelen« nasprotnik svojega bivšega prijatelja in »klerikalizma« in predsednik madžarske prostozidarske lože.

in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 50—60 Din, 7—9 tednov 80—100 Din, 3—4 mesece 150—200 Din, 5—7 mesecev 250—300 Din, 8—10 mesecev 350—400 Din, 1 leto 600—680 Din, 1 kg žive teže 5—6 D, 1 kg mrtve teže 8—9.50 Din. Prodanih je bilo 81 komadov.

Dva sejma na Ptuj. Konjski in goveji sejem v torek dne 18. t. m. je bil, kar se tiče dogona, slabo založen, pač pa je bila kupčija še prav dobra. Prignali so 90 konj, 64 volov, 10 bikov, 121 krav in 45 telic, skupaj 330 glav živine. Od teh so prodali 224 glav. Povprečne cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: voli 3—4 Din, biki 2.50—3.50 Din, krave 2—3.50 Din, telice 3—4 Din; konji so se prodajali po kakovosti in sicer od 600 do 3200 Din komad. Prihodnji sejem bo dne 2. oktobra. — Svinjski sejem v sredo dne 19. t. m. je bil razmeroma slabo založen in kupčija je bila malenkostna. Prignali so 199 svinj in 124 prascev, skupaj 323 ščetinarjev; od teh so prodali 84 komadov. Povprečne cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: debele 6—7 Din, pršutarji 5—6 Din, plemene so se prodajale od 200 do 600 D komad; prasci, stari 6—12 tednov, so stali 75—200 Din eden.

Morskega volka prevažajo.

V Bakarcu pri Krajevci ob našem Jadranu so ujeli ribiči ogromnega morskega volka. Riba roparica je dolga 8 m, je tehtala 2100 kg in samo iztrebljen drob je bil težak 300 kg. Volk se je ribičem ustavljal 2 uri in jim je močno pokvaril velike mreže. Zival so prepeljali iz Bakarca na zagrebški volesejem in od tam pa na sejem v Ljubljano 7. sept.

Kačji plik in smrt.

V Braziliji opikajo kače na leto 20 tisoč oseb. Od teh jih umrje vsled kačjega strupa 5000.

govedo dovolj paše. Postavili smo šotore, zabili v nje kole, med katere smo razpeli spalne mreže. Kačji golazni niti tukaj ni bilo zaupati. Predvsem smo se pošteno okopali, nasitili in prijaviли policijski stanici, ki čuva z zapadno brezbriznostjo ter malomarnostjo v trgovskih brezbriznih nad življenjem ter skromnim imetjem številnih izseljencev.

Drugo jutro smo odjezdili kakih 20 km od postojanke Café, da si ogledamo na licu mesta o breki Rio das Garcas način pridobivanja dijamantov.

Pot do najdišča dijamantov ni bila baš udobna. Treba je bilo prekoračiti nekaj potokov ter vod, predno smo se približali toku Rio das Garcas, o koje dijamantnem bogastvu so krožile po celi Južni Ameriki bajne vesti.

Na prvi pogled nam je bilo jasno, da izvajajo deroči reki dijamante s potapljanjem in z izpiranjem.

Številni tukaj zaposleni delavci so nas sicer pozdravili, a koj nadaljevali z delom. Iskalci dijamantov so same do šklebetajočih kosti izmognane pare, ki so se nateple v divjino iz vseh delov sveta. Največ je pa seve domačinov Mulatov ali mešancev. (Mož zamorec in žena bela, ali nasprotno.) Belokožci so po pretežni večini taki, ki bi tukaj radi z vso naglico obogateli in taki, ki

so se zatekli v neznan svet pred doma jih zasledujočo pravico. Po dijamantnih najdiščih nikdo ne vpraša: Odkod si, kaj si bil, čemu si pribežal v te kraje? Glavno je, da se drži uboga ter od bridke usode preganjana reva zakonov divjega zapada. Prestopek zoper tujo last in življenje kaznuje tu mešanica ljudi kar sama s — smrtno. Ravno radi brezobzirne strogosti postav divjega zapada si med iskalci dijamantov vsakdo premisli, da bi izmaknil tudi najmanjšo stvar, ali napadel sotovariša.

Delavci prebivajo po prej opisanih kočah, katere si gradijo po dva, trije in še več skupaj. Uživajo fižol ter riž, katere zalivajo ob raznih prilikah z žganim alkoholom.

Prej sem že omenil, da iščejo dijamante po teh krajih na dvojen način.

Oglejmo si nekoliko iskanje dijamantov s pomočjo potapljaških aparatov. Ta način pridobivanja je zelo — zelo težaven, smrtno nevaren in se ga poslužujejo v tem poslu izurjeni ter krepki ljudje.

Potapljaške naprave so zopet dvojne vrste: Ali si obleče iskalec popolno potapljaško obleko s svinčnimi čevlji vred. ali pa si nadene samo polovico aparata: oprsje ter šlem na glavo. V tej zadnji opremi se potapljač lažje ter prostje giblje.

Dalje sledi.